

Melchisedek

Mesjasz, Król i Kapłan

Przysiągł Pan i nie pożałuje: Tyś kapłanem na wieki według porządku Melchisedeka – Ps. 110:4.

W Starym Testamencie niewiele jest napisane na temat osób współczesnych Abrahamowi, w tym na temat Melchizedeka. Właściwie, tak niewiele o nim wiadomo, że prawdopodobnie nie mógłby zostać uznany za typ, gdyby nie fakt, że wspomniał o nim apostoł w Liście do Hebrajczyków.

Zapis w 1 Mojżeszowej

Jedyny historyczny zapis o Melchisedeku znajduje się w 1 Moj. 14:9–20. Kedorlaomer, król Elamu (obecnie południowo-zachodniego Iranu) przewodził koalicji czterech królów, która pokonała mieszkańców Sodomy, wzięła ich w niewolę łącznie z bratankiem Abrahama, Lotem. Abram zebrał wówczas trzystu osiemnastu ludzi i ruszył ocalić Lota. Jego oddział zwyciężył w Chobie, 96 km na północ od Damaszku. W drodze powrotnej pojawił się nagle, jakby znikąd, Melchisedek, król Salemu (Jerozolimy), kapłan Boga Najwyższego (1 Moj. 14:18).

Melchisedek powitał powracających chlebem i winem. Wydaje się, że Abram znał Melchisedeka, ponieważ nie tylko przyjął ofi arowane mu dary, ale odwdzieczył się, dając Melchizedekowi dziesięcinę ze wszystkiego. Tradycja żydowska oparta o Targum, zarówno Jerozolimskie jak i Jonatana, głosi, że określenie Melchizedek było tytułem jaki został nadany Semowi, synowi Noego, a tym samym starszemu patriarsze plemion semickich. Przed nadaniem Zakonu, najstarszy mężczyzna w rodzie wykonywał obowiązki kapłańskie w całym plemieniu.

W tym czasie Sem miałby około pięciuset lat. Zaskakujące jest to, że rządził on miastem w okolicy kontrolowanej przez potomków swego brata Chama. Podczas gdy Elam jest nazwą semicką, imię Kedorlaomer należało prawdopodobnie albo do zdobywcy tego starożytnego terytorium pochodzącym z plemienia Chama, albo bałwochwalcy (imię to znaczy: „sługa boga Lagamar).

W każdym jednak razie, Abram uznał prawo Melchizedeka do dziesiątej części łupów. Warto zwrócić uwagę, iż zwyczaj powitania chlebem i winem przypomina Ostatnią Wieczerzę, kiedy Jezus wprowadził symbolikę chleba i wina jako swojego ciała i krwi. Dla naśladowców Jezusa, chleb i wino zastąpiły symbole paschalne, którymi były baranek, gorzkie zioła i praśny chleb.

Melchisedek w prorocztwie

Drugi i ostatni raz o Melchisedeku wspomniane jest w Ps. 110:4: „Przysiągł Pan i nie pożałuje: Tyś kapłanem na wieki według porządku Melchisedeka”. Bardzo prawdopodobne, że Dawid napisał cały psalm, jako odę do tego kapłana, króla (patrz: Reprints, str. 2935, 2936).

Ps. 110:1: „Rzekł Pan Panu memu: Siądź po prawicy mojej, aż położę nieprzyjaciół twoich jako podnóżek pod nogi twoje!” Jako że Abraham czynnie działał w bitwie opisanej w 1 Moj. 14, a Melchisedek pojawił się w roli biernej, podobieństwo to z woli Jehowy zostało w odpowiedni sposób przepisane w tym psalmie (patrz również: 1 Kor. 15:24–28).

Ps. 110:2: „Berło mocy twojej ześle Pan z Syjonu: Panuj wśród nieprzyjaciół swoich!” Jako że zarówno Abraham, jak i Melchisedek (jeżeli był to faktycznie Sem) byli Żydami mieszkającymi w obcej ziemi, tak również Bóg i Chrystus walczą ze swymi wrogami na tym świecie za pomocą zasad sprawiedliwości.

Ps. 110:3: „Lud twój chętnie pójdzie za tobą w świętej ozdobie, gdy wystawisz wojsko swoje; młodź twoja zrodzi ci się jak rosa z zorzy porannej.” Tak jak wierni słudzy Abrahama chętnie przyłączyli się do walki o wolność pojmanych, tak słudzy Jehowy chętnie przyłączą się do walki o wolność dla wszystkich ziemskich jeńców. Tak, jak pewne jest pojawienie się porannej rosy, tak mógł Abraham liczyć na swoich młodszych naśladowców, podobnie jak Bóg może liczyć na swoich wiernych poddanych.

Przekład Coverdale (1535 rok) oddaje ten fragment w następujący sposób: „W dniu twej potęgi lud mój złoży dobrowolne ofi ary ze świętym uwielbieniem”. Może to wyjaśniać dlaczego Abram spotkał Melchizedeka aby ofi arować mu dziesięcinę. Dosłowne tłumaczenie tego fragmentu brzmi: „Twój lud będzie dobrowolną ofiarą”.

Ps. 110:4: Przysiągł Pan i nie pożałuje: Tyś kapłanem na wieki według porządku Melchisedeka.” To była przysięga Boga dana Dawidowi (jako typowi Chrystusa). Słowo „porządek” nie powinno sugerować sukcesji kapłańskiej, ale raczej winno być rozumiane jako „podobieństwo”, jak w Hebr. 7:15 (Leksykon Geseniusa mówi o „sposobie” albo „formie”).

Ps. 110:5: „Pan po prawicy twojej zetrze królów w dzień swego gniewu.” W tym wypadku chodzi o to, że zniszczy on królów. Jezus jest generałem Jehowy i z nieprzyjaciół uczyni jego podnóżek, podobnie jak Abram zniszczył i zgładził koalicję czterech królów i ich

wrogów. Ps. 110:6: „Będzie sądził [„władał” albo „panował”; to samo hebrajskie słowo zostało przetłumaczone jako „przebywał” w 1 Moj. 6:3] narody, pobije wielu roztrzaska głowy jak ziemia szeroka.” Podobnie jak Abraham uderzył na najeźdźców i przeważał nad nimi, tak Bóg, poprzez Chrystusa, powali Szatana i jego sprzymierzeńców. Ps. 110:7: „Będzie pił w drodze ze strumienia, dlatego głowę podniesie.” „Skoro konieczne było, żeby nasz wspaniały Pan z niebiańskiego dworu, pił ze strumienia doświadczeń i zyskiwał mądrość poprzez swoje cierpienia, tym samym dając dowód ufności wobec Boga, konieczne jest, aby wszyscy członkowie jego ciała, chcąc dzielić z Panem błogosławieństwa w Królestwie, przeszli tę samą drogę” □ Reprints, str. 2936.

Melchisedek w Liście do Hebrajczyków

W Liście do Hebrajczyków, postać Melchisedeka pojawia się z innego powodu. Podczas gdy psalmista napisał pieśń o zwycięstwie, w której Melchisedek odgrywa bierną rolę Chrystusa, zaś Abram jako Bóg odgrywa czynną rolę pogromcy jego nieprzyjaciół, apostoł postrzega Abrama jako wyobrażenie kapłaństwa Aaronowego uznającego wyższość Melchizedeka, kapłaństwa królującego. Większa część trzech rozdziałów Listu do Hebrajczyków wykazuje wyższość kapłaństwa Melchisedeka nad Aaronowym.

Podstawą do tego spojrzenia jest następująca myśl: „A nikt samego siebie nie podnosi do tej godności, tylko zostaje na nią powołany przez Boga, jak Aaron. Tak i Chrystus nie sam sobie nadał godność arcykapłana, lecz uczynił to Ten, który do niego powiedział: Jesteś moim Synem, Dzisiaj zrodziłem ciebie; jak i na innym miejscu mówi: Tyś kapłanem na wieki według porządku Melchisedeka” (Hebr. 5:4□6).

Ponieważ nikt nie mógł sam z siebie aspirować do bycia kapłanem, ani według porządku Aarona, ani Melchisedeka, nawet Chrystus nie mógł objąć tego stanowiska bez określonego powołania. Nie wywodząc się z linii Aarona, nie miał prawa do urzędu przez niego zapoczątkowanego. Mógł jednak wykorzystać prawo kapłaństwa z porządku Melchisedeka. W wersetach 10 i 11, apostoł wyjaśnia, że ma wiele do powiedzenia na ten temat i że czytelnikom ciężko będzie to zrozumieć, prawdopodobnie po części dlatego, że był to obraz mało do tej pory omawiany, a częściowo ze względu na niedostatek informacji z tego zakresu.

Sedno wypowiedzi apostoła znajduje się w 7 rozdziale Listu do Hebrajczyków. W tej części apostoł wymienia siedem punktów dowodzących wyższość kapłaństwa Melchisedeka.

1. Melchisedek był zarówno królem, jak i kapłanem (Hebr. 7:1). Kiedy Bóg ustanawiał

zasady sprawowania władzy, oddzielił funkcje kapłańskie od królewskich. Kapłan za pomocą Urim i Tummim pozostawał w bezpośrednim kontakcie z Bogiem, wskazując i rozstrzygając kwestie prawne, podczas gdy król zapewniał wykonanie i egzekucję prawa. Prawo to było tak surowe, że Król Uzziasz został ukarany trądem chcąc je złamać (2 Kron. 26:19□21). Tylko w przypadku Melchisedeka i być może najwyższego kapłana Jozuego, te funkcje wystąpiły w parze.

2. Abram, a rozszerzając to ujęcie również jego prawnuk Lewi, zapłacił Melchizedekowi dziesięcinę (Hebr. 7: 2-10). Kapłańskie pokolenie Lewiego utrzymywało się z dziesięciny płaconej przez pozostałe jedenaście pokoleń. Jako że Lewi, a w ten sposób wszyscy kapłani, byli potomkami Abrahama, w sposób obrazowy zapłacili dziesięcinę Melchizedekowi. Apostoł wyraża to zwięźle: „I jeśli tak można powiedzieć, w osobie Abrahama i Lewi, który pobiera dziesięcinę, dał dziesięcinę” (Hebr. 7:9).
3. Kapłaństwo Melchizedeka wynikało z wyboru, a nie z dziedziczenia (Hebr. 7:3). Aby ktoś mógł zostać kapłanem w starożytnym Izraelu, musiał urodzić się w rodzinie potomków Aarona. W przeciwieństwie do tego, kapłaństwo Melchizedeka opierało się na kwalifikacjach, które stanowiły podstawę wyboru. Stwierdzenie że był „bez ojca i bez matki” nie oznacza, że nie miał rodziców, lecz raczej że nie odziedziczył on ani swego urzędu kapłańskiego, ani królewskiego.^[1]
4. Melchizedek błogosławił Abrahamowi (Hebr. 7:6). Abraham nie tylko że zapłacił mu dziesięcinę, lecz w zamian otrzymał błogosławieństwo. Kwestia ta może być podsumowana krótko: „A rzecz to jest bezsporna, że mniejszy od większego otrzymuje błogosławieństwo” (Hebr. 7:7).
5. Podczas gdy kapłaństwo Aarona było tymczasowe, kapłaństwo Melchizedeka było wieczne (Hebr. 7:15-16). Chociaż 1 Księga Mojżeszowa milczy w tej kwestii, św. Paweł cytuje Psalm 110:4 aby pokazać, że poprzez przysięgę Bożą Mesjasz, jako dziedzic tego kapłaństwa, ma trwać „na zawsze”.
6. Kapłaństwo lewickie okazało się być niedoskonałe, co skutkowało potrzebą ustanowienia nowego kapłaństwa (Hebr. 7:11,12). Kapłaństwo Melchizedeka było nie tylko odrębne od Aaronowego, lecz musiało być takie jeżeli miało przynieść doskonałość. Prawo Mojżeszowe musiało zostać zmienione aby móc sprostać temu nowemu kapłaństwu.
7. Jezus, pochodząc z pokolenia Judy, nie mógł odziedziczyć kapłaństwa Aarona (Hebr. 7:14).

Wykazawszy wagę roszczeń Jezusa jako Mesjasza jako że był lepszy niż aniołowie (rozdział 1 i 2), lepszy niż Mojżesz (rozdział 3) i lepszy niż Aaron (rozdział 5 do 7), to jednak wskazuje na okoliczność, że chociaż był prawym dziedzicem tronu Dawida poprzez linię z pokolenia Judy, to jednak ten właśnie fakt wyłączał go od kapłaństwa lewickiego. Dlatego też konieczna była zmiana kapłaństwa z Aaronowego na Melchizedeka.

Równoległy obraz

Tylko jedna osoba inna niż Melchizedek została określona jako zarówno kapłan i król, w znaczeniu proroczym: kapłan z okresu po niewoli Babilońskiej, Jozue, syn Jehosadaka: „Weź dary wygnańców od Cheldajasza, Tobiasza i Jedajasza, którzy dziś przybyli z Babilonii, i wejdź do domu Jozjasza, syna Sefaniasza. I weź srebro i złoto, zrób z tego koronę i włóż ją na głowę arcykapłana Jozuego, syna Jehosadaka. I powiedz do niego: Tak mówi Pan Zastępów: Oto mąż, którego imię brzmi Latoroś!; pod jego stopami wyrośnie latoroś i on zbuduje przybytek Pana. On zbuduje przybytek Pana i zdobędzie majestat królewski, zasiądzie jako władca na swoim tronie. Także kapłan zasiądzie na swoim tronie i będzie między obydwojema pokojowe nastawienie. A korona pozostanie w świątyni Pana na pamiątkę Cheldajasza, Tobiasza, Jedajasza i Jozjasza, syna Sefaniasza. (Zach. 6:10-14).

W opisie tym Jozue jest jednoznacznym obrazem na Jezusa, ponieważ jego imię brzmi „Latoroś”, które to określenie w innych prorocztwach używane jest w odniesieniu do Mesjasza (Jer. 33:15). Chaldejskie Targum dodaje określenie „którego imię brzmi mój Mesjasz” po słowach „oto mąż”. Tłumaczenie Amlifi ed Bible poprawnie wyraża myśl zawartą w Zach. 6:12: „I powiedz do niego: Tak mówi Pan Zastępów: [ty, Jozue] wyglądasz (patrz na, utrzymuj w polu widzenia, obserwuj) męża (Mesjasza), którego imię brzmi Latoroś!; pod jego stopami wyrośnie latoroś i on zbuduje [prawdziwy] przybytek Pana”.

Korony wspomniane w Zach. 6:11, albo korona (w liczbie pojedynczej), zgodnie z tłumaczeniem Adama Clarka opartym na siedmiu starożytnych manuskryptach, miała być wykonana z darowanego złota przywiezionego z Babilonu. Zdaje się to łączyć trudne doświadczenia niewoli babilońskiej z przyszłym królowaniem Mesjasza. Jak pisze św. Paweł, „Jeśli cierpimy, z nim też królować będziemy” (2 Tym. 2:12, BG).

Jozue miał nosić tę koronę tylko raz zanim została złożona jako pamiątka, przechowywana w rezerwie, tak jakby na czas gdy pozaobrazowy Jozue, Latoroś, Mesjasz, zgłosi do niej swe roszczenie i wzniesie swą duchową świątynię. Chociaż Zorobabel pochodził z linii Dawida i

był wówczas u władzy, tylko Jozue miał nosić koronę.

Przedmiot tego kapłaństwa jest określony w Zach. 6:13: „będzie między obydwojema pokojowe nastawienie”. Adam Clarke łączy identyfikację Latorośli z mesjaszem, kiedy pisze: „Tak jak celem Mesjasza jest zaprowadzenie pokoju, pokoju między niebem a ziemią, musi on być również między Ojcem a Synem”.

Machabeusze

Jedynym innym przypadkiem, gdy królewskie i kapłańskie funkcje zostały połączone, była sytuacja gdy Juda Machabeusz poprowadził bunt przeciwko Seleucydom, przeciwko Antiochowi Epifanowskiemu, który sprofanował świątynię wznosząc swój własny pomnik w Miejscu Najświętszym. Po odniesionym zwycięstwie, zapoczątkował on dynastę Hamoneuszy, która rządziła Izraelem aż do czasów Heroda Wielkiego. Jednakże Bóg nigdy nie zatwierdził owego połączenia królewskich i kapłańskich funkcji. Nawet wielu Żydów kwestionowało legalność istnienia tej dynastii, skoro nie pochodziła ona z linii Dawida.

Kościół jako królowie i kapłani

Królewskie kapłaństwo nie jest ograniczone jedynie do samego Jezusa, lecz obejmuje również jego Kościół, jego Ciało: „Błogosławiony i święty ten, który ma udział w pierwszym zmartwychwstaniu; nad nimi druga śmierć nie ma mocy, lecz będą kapłanami Boga i Chrystusa i panować z nim będą przez tysiąc lat” (Obj. 20:6).

Jest to zachęta dla wszystkich prawdziwych chrześcijan aby byli wierni w swym poświęceniu, aby mogli brać udział w dziele tego kapłaństwa w budowaniu świątyni Bożej i przyprowadzaniu całej ludzkości z powrotem do harmonii ze swym Stworzycielem.

Przypisy:

[1] Lista królów asyryjskich z Khorsabadu (Journal of Near Eastern Studies [JNES] (1942); str. 247-306, 460-492) wymienia siedemnaście imion, jedno pod drugim ...(16) Uspia, (17) Apiasal oraz dodaje zdanie: „siedemnastu królów którzy mieszkali w namiotach. Następnie dziesięć imion z podaniem rodziców, Apiasal syn Uspia, syn Apiasala...”. Następnie widnieje kolejna inskrypcja, „Dziesięciu królów z ojcami”. Z tego można wnioskować dla pierwszej grupy: „siedemnastu królów bez ojców” [co zostało zapisane w liście z której skryba kopiował tekst] oraz dziesięciu królów z drugiej grupy którzy mieszkali obecnie w mieście [stolicy]. Jedną z konsekwencji tego wyrażenia jest to, że ich urząd nie był dziedziczny.

Carl Hagsick